

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ:
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

***25–26 вересня 2020 р.
м. Одеса***

Одеса
Інститут інноваційної освіти
2020

УДК 001(063):378.4 (Укр)
ББК 72я43
Н34

*До збірника увійшли матеріали наукових робіт (тези доповідей, статті),
надані згідно з вимогами, що були заявлені на конференцію.*

*Роботи друкуються в авторській редакції, мовою оригіналу.
Автори беруть на себе всю відповідальність за зміст поданих матеріалів.
Претензії до організаторів не приймаються.
При передруку матеріалів посилання обов'язкове.*

Н34 Наука, технології, інновації: світові тенденції та регіональний : Матеріали
ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 25–26 вересня 2020 р.) / ГО
«Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики
НАН України. – Одеса : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. – 116 с.

Матеріали конференції рекомендуються освітянам, науковцям, викладачам, здобувачам
вищої освіти, аспірантам, докторантам, студентам вищих навчальних закладів тощо¹.

Відповідальний редактор: С.К. Бурма
Коректор: П.А. Нємкова

Матеріали видано в авторській редакції.

УДК 001(063):378.4 (Укр)

© Усі права авторів застережені, 2020
© Інститут інноваційної освіти, 2020
© Друк ФОП Москвін А.А., 2020

Підписано до друку 30.09.2020. Формат 60х84/16.
Віддруковано з готового оригінал-макету.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Charter. Ум. друк. арк. 6,74.
Зам. № 3009/20-11. Тираж 100 прим. Ціна договірна. Виходить змішаними мовами: укр., анг.

Виготівник. ФОП Москвін А.А. Цифрова друкарня «Copy Art».
69095, Запоріжжя, просп. Соборний, 109. Тел.: (061) 708-08-80
Інститут інноваційної освіти: e-mail: novaosvita@gmail.com; сайт: www.novaosvita.com

**Видання здійснене за експертної підтримки
Науково-навчального центру прикладної інформатики НАН України
03680, Київ-187, просп. Академіка Глушкова, 40.**

¹ Відповідає п. 12 Порядку присудження наукових ступенів Затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567; п. 28 Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; п. 13 Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 «Про питання стипендіального забезпечення»

експорту продукції. В свою чергу, до основних завдань ефективного інвестиційного розвитку належать: обґрунтування нових результативних та економічно доцільних підходів, форм і методів щодо управління інвестиціями на державному, регіональному рівнях; вироблення форм взаємовигідного співробітництва адміністрації, інвесторів і підприємств з метою створення єдиного організаційно економічного механізму управління інвестиціями.

Список використаних джерел

1. Будущее сельского хозяйства за агрохолдингами – иностранный эксперт URL: Latifundist.com/novosti/23097-budushchoe-selckogo-hozyaystva-za-agroholdingami.
2. Митяй О.В., Лагодієнко В.В., Сафонов В.В. Конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств як основний важіль сталого розвитку аграрної сфери. Економічний часопис – XXI. 2015, №155(11–12), С. 59–62.
3. Ruslan Mudrak, Iryna Nyzhnyk, Volodymyr Lagodiienko, Nataliia Lagodiienko Impact of Seasonal Production on the Dynamics of Prices for Meat and Dairy Products in Ukraine. TEM Journal. Volume 8, Issue 4, Pages 1159–1168, ISSN 2217–8309, DOI: 10.18421/TEM84-08.
4. Uzhva A.M. Competitiveness of Enterprises in a Sustainable Agribusiness Development. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences. 2016. Vol. IV (17). Issue 108. P. 7–11.

Г.О. Саркісян,

кандидат технічних наук, доцент,
декан факультету технології вина та туристичного бізнесу,
Одеська національна академія харчових технологій

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ

Туристична сфера будь-якої країн в вузькому та широкому сенсі є джерелом інвестиційного, соціального, економічного наповнення регіонів. «Кластер», як категорія є маловідомою для України, але все ж таки характеризується поодинокими проявами. Особливу нішу в кластерному системоутворенні займають «туристичні кластери». Постійне змагання суб'єктів туристичної діяльності в напрямі підвищення конкурентоспроможних позицій приводить їх до застосування «кластерного підходу», який передбачає отримання певних переваг та вигідних позицій не одного підприємства, а системи підприємств, які територіально розмежовані, але об'єднані туристичною діяльністю.

Ефект кластеру важко усвідомити не звертаючись до географічної просторовості суміжних галузей та сфер. Тому американські дослідження М. Енрайта та М. Портера враховуючи географічне положення та масштаби

конкуруючого ринку запропонували розглянути регіональний кластер, як географічно-узгоджену кооперацію фірм, які займаються діяльністю в межах однієї або декількох дотичних галузей [1]. Зокрема сам М. Портер характеризує «кластер» як : «концентровані за географічною ознакою групи взаємопов'язаних компаній, спеціалізованих постачальників, підприємств, які надають послуги, фірм в суміжних галузях, а також пов'язаних з їх діяльністю організацій (наприклад, університетів, агентств по стандартизації торгових об'єднань) у певних сферах, які конкурують між собою, але ведуть спільну діяльність [2].

Поява та функціонування туристичного кластеру охоплює тривалий структурний процес, який комплексно поєднує в собі чималу кількість взаємоузгоджених організацій, які беруть участь в кругообігу між фірмами, трудовим потенціалом, капітальними та інформаційними ресурсами [3]. Бюрократичні етапи становлення кластеру включають: формування фокус-групи, дослідження видозмін ринкової кон'юнктури, конкретизацію цілей та місії кластера, затвердження статуту діяльності та реєстраційний облік кластера [4].

З огляду на різносторонність змістовного наповнення «кластеру», визначення «туристичного кластеру» має суттєві відмінності. Загалом, «туристичний кластер» - це комплексне поєднання підприємств на одній географічній території, які застосовують спільні туристичні ресурси, створюючи нові та вдосконалюючи існуючі туристичні послуги. Територіальні межі туристичних кластерів мають динамічність свого розширення приєднуючи все нові підприємницькі одиниці в межах галузевої та міжгалузевої діяльності. Закріпленням призначенням туристичних кластерів є стабільність позицій та охоплення відповідних сегментів внутрішнього ринку туристичних послуг та виходом на міжнародні ринки [4].

Географічна спорідненість туристичних кластерів асоціюється з місцем нагромадження критичної маси ресурсного потенціалу капіталу, праці, навколишнього багатства, науки, інформації, інновацій, інституційного середовища [5].

Інфраструктура туристичних кластерів є доволі розгалуженою: осередки по наданню туристично-рекреаційних послуг, постачальники специфічних ресурсів, сервісне обслуговування, фінансові інститути, організації та постачальники суміжних сфер діяльності, спеціалізовані провайдери інфраструктурного забезпечення, наукові організації, осередки по збору інформації, торгові асоціації.

Формуючи розуміння системності туристичної кластеризації, варто детально дослідити структуру туристичного кластеру регіону, яка побудована комбінації системоутворюючих компонентів.

Позитивні наслідки діяльності європейських країн активно вивчаються

та застосовуються українськими вченими та фахівцями з туризму. За рахунок регіональним стратегіям розвитку протягом останніх 10 років кластерні структури значно зросли. Це зрештою обумовило дослідження економічно-соціальних особливостей регіонів на ймовірність формування кластерів. На разі сьогодні започатковано активізацію кластерної взаємодії, як стратегія розвитку регіону. На сьогодні в Україні налічується близько 50 туристичних кластерів розміщених в різних регіонах України та галузей, але однаково вони відстають від потенціалу Європейських країн. Недофінансування туристичних організацій, розпорошеність та недбалість інфраструктурного забезпечення, військові конфлікти, сезонні пандемії захворювання COVID-19 – це основні риси, які є на заваді досягнення провідних позиції на ринку туристичних послуг та репрезентування туристичних продуктів на міжнародному ринку [6].

Для створення регіонального туристичного кластера слід мати потенціал наступних ресурсів: наукових, освітнянських, інтелектуальних, кадрових, інформаційні, фінансові, природні. Важливим є також передумови інституційних, структурних, організаційно-управлінських, інноваційних та політичних. Окрім того для успішного функціонування, слід забезпечити державні та регіональні комфортні умови: прозоре нормативно-правове забезпечення, регіональна підтримка кластерного угруповання, наявність попиту на туристичні продукти, присутність консолідації між учасниками угруповання, інноваційне спрямування, відповідний розвиток туристично-рекреаційної галузі, професійний науковий потенціал, співпраця регіональних органів управління з бізнесом.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції створення кластерів в Україні» започаткувало створення в Україні та її регіонах моделі інноваційної інфраструктури на 2012-2021 року, яке передбачає «визначення загальних умов створення та розвитку кластерів для забезпечення й диверсифікації економіки» та пріоритетності державної та регіональної політики, яке відображено в регіональних та державних цільових програмах [6].

Висновки та перспективи подальших досліджень.

З огляду на різносторонній екскурс по змістовним, сутнісним та видовим особливостям туристичного кластеру, яскраво доведено, що він є інноваційною формою туристичного співробітництва регіону. Очевидно, що синергетична дія призведе до щільності відносин між туристичними підприємствами, осередками готельно-ресторанних послуг, торгівельними структурами, що вплине на привабливість туристично-рекреативних принад не лише конкретного регіону, але й країни загалом.

Однак, не дивлячись на інноваційні форми прояву, кластеризації туризму вносить не лише характер збалансування міжгалузевих відносин, а також потребує значної координації зусиль та спільного бачення вирішення

поставлених завдань перед учасниками та місцевими органами влади, що включає низку заходів:

- раціоналізації залучених ресурсів шляхом інноваційних результатів найоптимальнішого їх поєднання для досягнення максимально вигідного ефекту;
- посилене фінансування науково-дослідницької складової освітніх закладів у підготовці фахівців туристичної галузі;
- стимулювання інвестиційних надходжень та фінансово-кредитних засобів на вигідних умовах;
- вдосконалення до потреб ринку нормативно-правових, інформаційних та пропорційних інструментів та заходів по лібералізації туристичного продукту для близьких та віддалених територій.

Список використаних джерел

1. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму. Н. КНЕУ, 2003. 357 с.
2. Коваль П.Ф., Агуреева Т.П., Зеленська О.О., Григор'єва Т.В. В'їзний туризм. Навчальний посібник. Ніжин. 2010. 304 с.
3. Охріщенко А.Г. Туристичні кластери як перспективні напрями регіонального розвитку. Університетські наукові замисли. 2013. №1(45). – С. 495–500.
4. Павлов К.В., Павлова О.М. Інноваційно-інвестиційний потенціал транспортної галузі України. Український журнал прикладної економіки. 2020. Том 5. №1. С 17–24.
5. Лагодієнко В.В. Довгаль О. В. Теоретико-методологічні підходи дослідження сільських територій. Економіка і фінанси. № 13. 2018. С. 50–61.
6. Olena Sadchenko, Volodymyr Lagodiienko, Innola Novykova, Olha Feshchenko, Nataliia Ruzhynska, Oleksandr Bogdanov, Marketing Tools in Stimulating Innovative Activity of Enterprises. International Journal of Management, 11 (6), 2020, pp. 241–251.

Розділ 3

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО. ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ.

ФІЛОСОФІЯ. КУЛЬТУРОЛОГІЯ. ФІЛОЛОГІЯ

<i>М.О. Вирвихвост,</i> ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ	29
<i>А.А. Гойденко, І.Є Бойцун,</i> КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	31
<i>О.Д. Дмитрієва, І.Б. Савчук,</i> ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИХОВАННЯ КОМПОЗИТОРА В НАУКОВІЙ АНАЛІТИЦІ.....	37
<i>А.В. Задорожня, Г.М. Наконечна,</i> ОСОБЛИВОСТІ ПАКУВАННЯ ТА ТРАНСПОРТУВАННЯ МУЗЕЙНИХ ПРЕДМЕТІВ	39
<i>М.А. Кулакевич, Ю.Г. Борейко,</i> ЗАКОРДОННИЙ ВПЛИВ ТА ПРОБЛЕМИ ТОЛЕРАНТНОСТІ В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ	44

Розділ 4

СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ

ЕКОНОМІКА. ПОЛІТОЛОГІЯ. ПСИХОЛОГІЯ. СОЦІОЛОГІЯ

<i>В.І. Губко,</i> НЕОБХІДНІСТЬ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	51
<i>В.В. Лагодієнко, О.О. Богданов, В.В. Лагодієнко,</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АГРОМАРКЕТИНГОВИХ СИСТЕМ	53
<i>О.І. Маніло, М.М. Кривоберець,</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРАГЕНСЬКОЇ МЕРЕЖІ В УКРАЇНІ	55
<i>О.І. Протосвіцька,</i> СКЛАДОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	57
<i>Г.О. Саркісян,</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ.....	59
<i>О.В. Шарлай, Л.В. Шульга, І.О. Терещенко,</i> РОЗРОБКА МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	63